Hallandstrafiken
Daniel Modiggård
Chefsstrateg

Beslutsförslag

Datum 2026-03-04

Diarienummer RS251186

Regionstyrelsen

Beslutsförslag, Beslut om bolagsbildning - Krösatågen AB

Förslag till beslut

1. Regionfullmäktige beslutar att Region Halland, Region Blekinge, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne bildar ett gemensamt bolag, Krösatågen AB. Bolaget ska vara ett servicebolag till regionerna och skall tillhandahålla service och utföra operativa förvaltningsuppgifter och vara stöd i strategiska frågor och frågor av långsiktig karaktär hänförliga till allmän kollektivtrafik med tåg som bedrivs av ägarna. Bolaget ska kunna ansvara för såväl strategiska uppgifter som operativ samordning, fordonshantering och trafikplanering av trafiken inom Krösatågssystemet. Bolaget ska vara bildat den 1 juli och vara i operativ drift senast den 1 januari 2027.

2. Regionfullmäktige godkänner att Region Halland, i samband med bildandet, förvärvar 5 procent av totalt 1000 aktier till Krösatågen AB, med ett kvotvärde av 1 000 kr, för en köpeskilling om 50 000 kr. Förvärvet finansieras genom ianspråktagande av likvida medel.

3. Regionfullmäktige godkänner bolagsordning, ägardirektiv, aktieägaravtal och samverkansavtal enligt bilaga 1-4.

4. Regionfullmäktige utser Mikaela Waltersson till ägarombud i Krösatågen AB, från och med bolagets starttid till och med ordinarie årsstämma och ger ombudet i uppdrag att besluta om bolagsordning, ägardirektiv, aktieägaravtal samt samverkansavtal i enlighet med fullmäktiges beslut.

5. Regionfullmäktige utser Gösta Bergenheim till ordinarie styrelseledamot i Krösatågen AB och Christoffer Johansson till ersättare, från och med bolagets starttid fram till ordinarie årsstämma 2027.

6. Regionfullmäktige anger att besluten 1-3 gäller under förutsättning att samtliga regioner fattar likalydande beslut.

Sammanfattning

Krösatågen utgör ett sammanhållet lokal- och regionaltågsystem i södra Sverige med en årlig produktion om cirka 7,5 miljoner tågkilometer och trafik vid över 80 tågstationer. Av den totala årliga produktionen utgör Hallands andel 2,8 procent. Krösatågen trafikerar HNJ-banan (Halmstad–Nässjö Järnvägar) med uppehåll vid de halländska stationerna i Halmstad, Sannarp, Oskarström, Torup, Kinnared och Landeryd.

Syftet med bolagsbildningen är att skapa tydligt ansvar, effektivare styrning, professionell ledning och bättre samordning mellan regionerna. Målet är en högre kvalitet och ökad kostnadseffektivitet i trafiken samt stärkt kapacitet att utveckla Krösatågen i linje med framtidens krav på hållbara och attraktiva transporter. Det föreslås att bolaget ska ägas av de sex berörda regionerna och verka som ett servicebolag gentemot dessa, med ansvar för såväl operativa som strategiska uppgifter.

Bakgrund

Krösatågen utgör ett sammanhållet lokal- och regionaltågsystem i södra Sverige med en årlig produktion om cirka 7,5 miljoner tågkilometer och trafik vid över 80 tågstationer. Under 2024 fördelades tågproduktionen mellan regionerna enligt följande: Region Jönköpings län 41,4 procent, Region Kalmar län 29,5 procent, Region Kronoberg 15,0 procent, Region Blekinge 6,3 procent, Region Skåne 5,0 procent samt Region Halland 2,8 procent.

För Hallands del trafikerar Krösatågen HNJ-banan (Halmstad–Nässjö Järnvägar) med uppehåll vid de halländska stationerna Halmstad, Sannarp, Oskarström, Torup, Kinnared och Landeryd. Det nuvarande trafikutbudet omfattar fem avgångar i vardera riktningen under vardagar, medan helgtrafiken utgörs av fyra avgångar i båda riktningarna.

Under 2024 inleddes dialoger mellan parterna om möjligheter att utveckla och förbättra nuvarande samverkan, och med det som utgångspunkt har en utredning genomförts vilken rekommenderar bolagisering i syfte att möta

kommande behov och utmaningar.

Den 11 november 2025 genomfördes en dialog med Regionstyrelsens arbetsutskott och Tillväxtutskott i ärendet. Den 11 december 2025 beslutade Driftnämnd Kollektivtrafik att Region Halland tillsammans med Region Jönköpings län, Region Kronoberg, Region Blekinge, Region Skåne och Region Kalmar län skulle fortsätta förberedelserna för att bilda ett gemensamt bolag, Krösatågen AB, ägt av de sex samverkande regionerna.

I förberedelserna för bolagsbildningen har sammanfattningsvis ingått att ta fram bolagsordning, aktieägaravtal och ägardirektiv samt att bolagets organisationsstruktur, uppdrag, kapitalbehov och etableringstidplan konkretiseras under 2025 med sikte på att Krösatågen AB ska kunna etableras senast 1 januari 2027.

Krösatågen AB – organisation och uppdrag
Krösatågen AB ska fungera som ett servicebolag till regionerna och ansvara för både operativa och strategiska uppgifter. Syftet med bolagsbildningen är att skapa tydligt ansvar, effektivare styrning, professionell ledning och bättre samordning mellan regionerna. Målet är en högre kvalitet och ökad kostnadseffektivitet i trafiken samt stärkt kapacitet att utveckla Krösatågen i linje med framtidens krav på hållbara och attraktiva transporter

Krösatågen AB ska ansvara för bland annat operativ samordning, trafikplanering, fordonshantering, verksamhetsutveckling, ekonomiuppföljning, kommunikation, hantering av kundrelationer samt upphandling av trafik, om ägarna beslutar detta.

Bolaget ska bidra till högre kvalitet, tydligare ansvar och långsiktig kapacitetsuppbyggnad för utvecklingen av den regionala tågtrafiken i södra Sverige. Ägardokumenten fastställer styrning och ansvarsfördelning.

Styrningen säkerställs genom styrelse utsedd av ägarna och fastställda ägardokument. Bolagsordning, aktieägaravtal, ägardirektiv samt samverkansavtal redovisas i bilagor.

Tidplan för etablering
Etableringen av det gemensamma bolaget sker i fem huvudfaser under perioden Q4 2025 till Q4 2026. Arbetet syftar till att säkerställa en robust grund för beslut, bolagsbildning samt överföring av ansvar, tillgångar och avtal inför driftstart.

De fem faserna beskriver en successiv etablering av det nya bolaget från hösten 2025 till våren 2027. Fas 1 (Q4 2025–Q1 2026) fokuserar på konsolidering och förberedelser genom att säkerställa nödvändiga beslut, förankring och centrala ägardokument samt fastställa finansiering, kostnadsfördelning, säte och organisationsstruktur. I Fas 2 (Q2–Q3 2026) bildas och struktureras bolaget formellt, vilket omfattar registrering, tillsättning av styrelse och ledningsgrupp samt etablering av styrningsrutiner. Fas 3 (Q3–Q4 2026) handlar om överföring av ansvar, tillgångar och avtal, inklusive fordonsförvaltningsavtal och tågtrafikavtal, så att bolaget blir formell avtalspart inför drift.

I Fas 4 (november 2026–1 januari 2027) säkerställs att alla processer och system fungerar inför den operativa starten genom fastställande av slutlig budget, likviditetsplan och genomförande av det formella övertagandet vid årsskiftet. Fas 5 (Q1 2027) syftar därefter till att stabilisera verksamheten genom uppföljning av driftstarten, etablering av strukturer för ägarrapportering och nyckeltal, samt fastställande av årsplan för 2027 och utvecklingsplanen för 2028–2030. Processen avslutas när bolaget uppnått stabil och kontrollerad drift senast i mars 2027.

Barnkonsekvens- och jämställdhetsanalys

Kollektivtrafiken är ett fördelningspolitiskt verktyg för att skapa jämlika förutsättningar för invånarna och bygga ett hållbart och välintegrerat samhälle. Den möjliggör att människor, oavsett ålder, plats eller ekonomiska förutsättningar, kan mötas, handla, arbeta och studera på jämlika villkor. Ur ett barnkonsekvensperspektiv är kollektivtrafiken särskilt viktig eftersom den ger barn och unga tillgång till skola, fritidsaktiviteter och sociala mötesplatser. Utan kollektivtrafik skulle många barn och unga, liksom andra grupper, förlora tillgängligheten till utbildning, fritid och social gemenskap – vilket påverkar både deras utveckling och möjligheter i livet.

Ärendet innehåller förslag om en fortsatt utvecklad kollektivtrafik, vilket ökar tillgången till miljövänliga och energieffektiva transportsätt för att nå skolor, arbetsplatser, aktiviteter, friluftsliv och andra viktiga servicepunkter.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Bolagets kostnader är preliminärt budgeterat till 17,9 miljoner kronor år 2027. Slutlig budget fastslås av den nyvalda styrelsen. Dagens samverkanskostnader i 2025 år siffror beräknas till 12,2 miljoner kronor. Bolagsbildningen bedöms därmed medföra en nettokostnadsökning om cirka 6 miljoner kronor för regionerna jämfört med dagens samverkansform för Krösatågen.

I samband med bolagets bildande förvärvar Region Halland 5 procent av de totalt 1 000 aktierna i Krösatågen AB. Förvärvet motsvarar en köpeskilling om 50 000 kronor. Då bolagets kostnader fördelas proportionellt utifrån ägarandel, och Region Hallands ägarandel uppgår till 5 procent, beräknas Region Hallands nettokostnadsökning till cirka 300 000 kronor.

Förvaltning

Krister Björkegren	Andreas Almquist
Regiondirektör	Förvaltningschef, Hallandstrafiken

Bilaga:

1. Bolagsordning Krösatågen AB
2. Ägardirektiv Krösatågen AB
3. Aktieägaravtal Krösatågen AB
4. Samverkansavtal Krösatågen AB
5. Organisationsskiss Krösatågen AB
6. Driftnämnd Kollektivtrafik - Beslut om inriktningsbeslut bolagsbildning Krösatåg

Styrelsens/nämndens beslut delges

Driftnämnd Kollektivtrafik
Region Blekinge
Region Jönköpings län
Region Kalmar län
Region Kronoberg
Region Skåne